O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
T.S. Sharipov
2024 yil “___” ________

IQTISODIY TA'LIMOTLAR TARIXI FANI BO‘YICHA
SILLABUS
(sirtqi ta’lim shakllari uchun)

Bilim sohasi:	400000	- Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	410000	- Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishlari:	60410200	- Buxgalteriya hisobi
	60411000	- Inson resurslarini boshqarish

SAMARQAND – 2024 yil

Modul / FAN SILLABUSI
Sirtqi bo'lim

Fan nomi:	Iqtisodiy ta'limotlar tarixi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	HISET2
Yil:	1
Semestr:	1yoki 2
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma`ruza	10
Amaliy mashg`ulotlar	10
Labaratoruya mashg`ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta`lim	100
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O`zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Kishilik jamiyatining ko'p ming yillik iqtisodiyo taraqqiyotibosqichlariga molik tarzda vujudga kelgan qarashlar, fikrlar, g'oyalar va nazariyalarni hamda ularni ilmiy tizimga solingan konsepsiya va ta'limotlarni vujudga kelishi va rivojlanishi, mazmun-mohiyati, davlat va jamiyatni rivojlanishida iqtisodiy siyosat dastaklari va mexanizmlari sifatidaqo'llanilishi hamda zamonaviy iqtisodiy konsepsiya va ta'limotlarni tasniflash metodikasini o'rgatishdan va iqtisodiy tafakkurni shakllantirishdan iboratdir.Fan va ta'lim integratsiyasi mazmun va mohiyatidan kelib chiqqan holda innovatsiyalarni ta'lim tizimiga keng jalb etish, zamonaviy axborot kommunikatsiya tizimidan keng foydalanish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	AMAT11210 – Amaliy matematika
2.	BizBH205 Biznesda buxgalteriya hisobi

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Talabalarga iqtisodiy bilimlarning nazariy asoslarini, iqtisodiyotning asosiy tushuncha va kategoriyalarini, iqtisodiy qonunlar va tamoyillarini o`rgatish hamda ularni amalda tatbiq etish ko`nikmasini hosil qilish.
TN2	nazariy bilimlar, iqtisodiy mushohada qilish usullari bilan qurollantirish; iqtisodiy hodisa

	va jarayonlar mazmunini mantiqiy mushohada qilish uchun zarur bo`lgan uslubiy yondashuvlarni egallashiga ko`maklashish; ular ongiga milliy istiqlol g`oyasini va milliy mafkuraning asosiy qoidalarini singdirish;
TN3	Iqtisodiyotni modernizatsiyalash, erkinlashtirish va islohotlarni chuqurlashtirish asosida hozirgi zamon rivojlangan bozor iqtisodiyotini vujudga keltirishning dolzarb muammolarini ochib berish; iqtisodiyot va iqtisodiy munosabatlar to`grisidagi amaliy ko`nikmalarni hosil qilish;
TN4	Har tomonlama kamol topgan yuksak ma`naviyatli shaxsni tarbiyalab yetishtirishda, uning dunyoqarashini shakllantirishda muhim rol o`ynovchi fan iqtisodiyot nazariyasi fanining ushbu dasturi jamiyatning iqtisodiy negizi, uning tarkibiy qismlari, umumiqtisodiy qonunlar va kategoriyalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarning mohiyati, ijtimoiy-iqtisodiy tizimlar va ularning amal qilish qonuniyatlari, bozor iqtisodiyotining tarkib topish xususiyatlari, o`tish davridagi ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar va ularning natijalari, iqtisodiy o`sish va unga ta`sir etuvchi omillar, jahon iqtisodiyoti rivojlanishining asosiy tendensiyalari kabi masalalarni qamrab olgan.
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	"Iqtisodiyot nazariyasi" fani talabalarni jamiyatda ro`y beradigan iqtisodiy qonunlarni bilish va ularning amal qilishiga ongli munosabatda bo`lishda, mamlakarni demokratlashtirish va iqtisodiyotni bozor tamoyillari asosida isloh qilish jarayonlarining mohiyatini tushunishda zarur bo`lgan bilimlar bilan qurollantiradi.
TN6	Shuningdek, bu fan jamiyatning har bir a`zosini g`oyaviy jihatdan yo`naltirish, manaviy dunyoqarashini kengaytirish, iqtisodiy madaniyatini oshirishga ahamiyatli ta`sir ko`rsatadi.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratilgan soat**
M1	"Iqtisodiy ta`limotlar tarixi" fanining predmeti va vazifalari	2
M2	O'rta Osiyodagi temuriylar davrigacha va temuriylar davridagi iqtisodiy g`oyalar	
M3	Merkantilizm iqtisodiy ta`limotining mohiyati va ahamiyati	
M4	Angliya va Fransiyada klassik (mumtoz) maktabning shakllanishi	2
M5	Klassik iqtisodiy maktabning to'la shakllanishi. Adam Smit va David Rikardo iqtisodiy ta`limotlari	
M6	Klassik iqtisodiy maktabga muqobil g`oyalarning mohiyati	
M7	Bozor iqtisodiyotiga muxolif - sotsialistik yo`nalish mohiyati va uning tarixiy tadbiri	2
M8	Marjinalizm ta`limoti va neoklassik iqtisodiy maktablar	2
M9	Institutsionalizm yo'nalishi mohiyati va ahamiyati	
M10	Jon Meynard Keyns ta`limoti va neokeynschilik	2
M11	Neoliberalizm g`oyalarining mohiyati va ahamiyati	
M12	Hozirgi zamon iqtisodiy ta`limotlari evolyusiyasi	
JAMI:		**10**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	"Iqtisodiy ta`limotlar tarixi" fanining predmeti va vazifalari	2
A2	O'rta Osiyodagi temuriylar davrigacha va temuriylar davridagi iqtisodiy g`oyalar	
A3	Merkantilizm iqtisodiy ta`limotining mohiyati va ahamiyati	

A4	Angliya va Fransiyada klassik (mumtoz) maktabning shakllanishi	2
A5	Klassik iqtisodiy maktabning to`la shakllanishi. Adam Smit va David Rikardo iqtisodiy ta`limotlari	
A6	Klassik iqtisodiy maktabga muqobil g'oyalarning mohiyati	
A7	Bozor iqtisodiyotiga muxolif - sotsialistik yo`nalish mohiyati va uning tarixiy tadbiri	2
A8	Marjinalizm ta`limoti va neoklassik iqtisodiy maktablar	2
A9	Institutsionalizm yo`nalishi mohiyati va ahamiyati	
A10	Jon Meynard Keyns ta`limoti va neokeynschilik	2
A11	"Iqtisodiy ta`limotlar tarixi" fanining predmeti va vazifalari	
A12	O`rta Osiyodagi temuriylar davrigacha va temuriylar davridagi iqtisodiy g`oyalar	
	JAMI:	**10**

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Merkantilizm iqtisodiy ta`limoti	8
2	Klassik siyosiy iqtisodiy maktabning vujudga kelish sharoitlari	8
3	Adam Smit va David Rikardo iqtisodiy ta'limotlari	8
4	Klassik iqtisodiy maktab ta`limoti	8
5	Marksizim va Leninizm siyosiy iqtisod nazariyalari	8
6	Germaniyadagi iqtisodiy ta`limot xususiyatlari	8
7	Marjinalizmning rivojlanish nazariyalari	8
8	Institutsional nazariyalar	8
9	Jon Meynard Keyns ta`limoti, va neokeynschilik	10
10	Mukammal va nomukammal raqobat bozori nazariyalari	8
11	Neoliberalizm konsepsiyalarining ahamiyati va xususiyati	8
12	Iqtisodiy ta`limotlari evolyusiyasi	10
	Jami	**100**

Asosiy adabiyotlar

1. A.A.Razzoqov, Sh.X.Toshmatov Iqtisodiy ta`limotlar tarixi. Darslik.-T., Moliya, 2002. 221 bet.
2. B.X.To`rayev, A.N.Nizamov Iqtisodiy ta`limotlar tarixi. O'quv qo'llanma: Samarqand 2021 y. 270 bet.
3. Sh.Q.Yuldashev, I.I.Ergashev, L.N.Xalikova Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. O`quv qo`llanma 2019 y. 247 bet.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmoni. 2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O`zbekistonning taraqqiyot strategiyasi.
2. Temur tuzuklari. Amir Temur.
3. История экономических учений. В.Автономоваб О.Ананьина, Н.Макашева М.,2000.
4. История экономических учений. А.Г.Худокормова М.1998.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) **5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) **4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) **3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) **quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:**

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho,

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	L.N.Xalikova - –SamISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi professori v.b., i.f.d.(DSc)
E – mail:	l.khalikova@gmail.com
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi
Taqrizchilar:	**Mamadaliyev B.T.** – Samarqand shahar hokimligi moliya bo'limi boshlig'i; **Ulashev X.A.** – SamISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi dotsenti

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№_________)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i	**I.E. Shodmonov**
Fakultet dekani	**F. B. Abdukarimov**
Kafedra mudiri	**I.I. Ayubov**
Tuzuvchi	**L.N.Xalikova**